

Er alt relativt?

Alt er relativt, siger vi ofte. Men hvad vil det i grunden sige?

Hvis vi hører musik, kan det være relativt godt i forhold til, hvem der spiller, de forhold, der spilles under, eller de instrumenter, der er til rådighed. Mad kan smage relativt godt – som oftest fordi det er over det forventede til prisen, stedet eller kokken. Vi kan finde relativt gode boliger, som regel fordi de er bedre end ventet på det givne sted. Huslejen kan være relativt billig i forhold til områdets generelle prisniveau, og sådan kan man fortsætte. Eksemplerne er endeløse, og vi kender dem alle sammen. Men hvordan er det på Ærø? Er alt på Ærø relativt?

Ja, umiddelbart betragtet. Der er relativt få beboere i forhold til fastlandskommuner, og det reducerer i sagens natur både karrieremulighederne, mangfoldigheden af virksomheder, brancher, uddannelsesmuligheder med mere. Hvis man vil vælges til kommunalbestyrelsen, er det forholdsvis nemt, da der ikke kræves nær så mange stemmer som andre steder. Det hænger naturligvis sammen med, at hver borger fylder relativt mere i samfundet, end en tilsvarende borger ville gøre i Storkøbenhavn. Hver stemme tæller mere i det samlede billede. Det er relativt.

Den omstændighed, at hver borger fylder forholdsvis mere i samfundet end i tættere befolkede områder, gør også, at hvert medlemskab af en forening betyder relativt meget. Men her brister logikken, for når man ser på Ærø's store og mangfoldige foreningsliv, viser det sig, at der er noget andet på færde end blot relativitet. Der er nemlig mange mennesker, der er med i adskillige af de godt og vel 180 foreninger, som øen kan fremvise. Og foreningerne er i vidt omfang meget aktive. Det betyder, at der er et utal af foredrag og arrangementer, som man kan tage del i. Og det er ikke bare relativt mange, men reelt mange – helt bogstaveligt. Omverdenen tror som regel, at der intet foregår på en lille ø. Hvor ofte har jeg ikke haft besøg af musikere, som skulle give koncert i en af kirkerne og som troede, at de var kommet til en kulturel ødemark. Men sådan er det jo slet ikke. Tværtimod er der et kulturelt overudbud, som heldigvis bliver benyttet af langt flere, end befolkningstallet lader ane. Det er ikke relativt.

Der findes et enkelt ord, som forklarer fænomenet: fællesskab. Vi er nemlig alle sammen en del af fællesskabet, og fordi vi hver især fylder relativt meget i samfundet, kan vi også få en tydelig rolle i mange sammenhænge. Det bevirker, at sammenhængskraften forstærkes, og fællesskabet avler mere fællesskab. Det er heller ikke relativt.

I den senere tid har der været et berettiget fokus på øens faldende befolkningstal. Som det ofte er blevet påpeget, er befolkningstallet i realiteten ikke så lavt, som de officielle tal viser. Den enkle forklaring er, at et stort antal beboere i virkeligheden er tilmeldt andre kommuner, men de opholder sig så meget på øen, at vi helt har glemt, at de officielt ikke hører til. Vi regner med dem i forenings- og dagliglivet. De lægger masser af penge på øen, bidrager til at en masse kan lade sig gøre og er i det hele taget et aktiv for øen. Men på et enkelt punkt mangler deres bidrag, og det viser sig, når kommunen modtager det årlige bloktilskud. Hver tilmeldt borger udløser nemlig et statsligt tilskud, som er med til at holde kommunen kørende på alle niveauer. Og så er vi tilbage ved udgangspunktet om, at alt er relativt, for hver enkelt borger tæller relativt mere i Ærø Kommunes kasse end i større fastlandskommuner.

Det er dejligt, at så mange af øens feriegæster er så glade for deres feriehus på øen, at de bor her i hovedparten af året, men det er uheldigt, at adressen ikke følger med. I mange tilfælde kan adressen ikke flyttes, for så vil det ikke være muligt at beholde den bolig, de har i en større by. Det er forståeligt – men

ængerligt – for Ærø har både relativt og konkret hårdt brug for bloktilskuddet til at sikre den løbende kommunale drift.

Og går man med en borgmester i maven, kan man jo tænke på udtrykket ”hellere nummer et i en flække end nummer to i Rom”. Men skal der blive noget ud af borgmesterdrømmene, er det nødvendigt at have adresse i Ærø Kommune. Med andre ord: alt er ikke relativt...